

Francija zopet v škripcih. - Mesto razdejavano po potresu.

ITALIJA IN ŠPANIJA SE HOČETA OKORISTITI NA RACUN FRANCIE. — ITALIJANSKO - ŠPANSKA POGODBA BO DELALA TEŽKOČE LIGI. — EVROPSKI DIPLOMATI PRAVIJO, DA BO ŠE BOJ RADI KOLONIJ.

Pariz, Francija. — V raznih političnih krogih se smatra novo špansko-italijansko pogodbo kot zapreko delovanju lige narodov. Namen pogodbe je razširiti ozemlje v severnoafriški koloniji na račun Francije. Evropski diplomati krogi z velikim zanimanjem pričakujejo, kako se bo to razvijalo. Gotovo je, da se je s tem začel resen boj za gospodstvo v Sredozemskem morju, nad katerim ima kontrola Anglija s svojo mornariško silo. Anglija in Italija nameravata razdeliti Abesinijo. Italija zahteva od Francije Tunis, Španija Tanger. Vsi opazovalci in politiki so pa mnenja, da je špansko-italijanska pogodba nevarna francoskemu imperiju v Severni Afriki.

Italija in Španija se zavadata, da je prišel čas, ko lahko prideta na plan s svojimi zahtevami. Nista gotovi, kaj in koliko bosta dobili — vse to zavisi od Francije, kako bo popustljiva in kako daleč bodo segale zahteve, da se ne bo kršilo t. l. carnske pogodbe.

Dunaj, Avstrija. — Od tukaj poročajo, da so socialistični poslanci divje napadli kanclerja Rameka in njegovo vladu, in sicer ob priliki prve posebne parlamentarne seje. Ko se je pa vršilo glasovanje, je Ramek dobil zaupnico. Seja je bila ena izmed najbolj viharnih, kar jih še pomnijo. Ramek se je le bojazljivo zagovarjal na obtožbe socialistov. Ko je govoril, so letale na njega žaljivke. Mir je šele nastal, ko je prišel na govorniški oder Msgr. Ignacij Seipel, ki je vračal milo za drago in ni nobene ostal dolžan napadalcem. Kakor oče miri nemirne otroke, tako je on znal pomiriti navzoče. V lepih besedah je pojasnil, kako spretno je rešil Ramek narod katastrofe, ki je grozila deželo uničiti. Govor je tako vplival na poslance, da so dali Rameku zaupnico.

SKRIVNOST POGREŠANEGA PARNIKA ODKRITA.

Marshfield, Mass. — Leta 1918, je izginila ladja, ki je vozila premog, z imenom Cyclops. Nobenega sledu ni bilo o njej vsa ta leta, sedaj pa poročajo, da so našli v tukajšnji bližini med morskno travo zapečateno steklenico, v kateri je bilo poročilo sledeče vsebine: "U.S.S. Cyclops se potaplja s 161 možmi na krovu 10 stopinj 6 minut — 10 stopinj 20 minut — C. P. Arm U. S. N." Kjer so črte, tam je nečitljivo, kajti to žalostno poročilo je bilo pisano na skorjo od breze.

OGRSKI REGENT GLADI PO NOVOU KRALJU.

Dunaj, Avstrija. — Semkaj je prišlo poročilo iz Budimpešte, da namerava admiral Horthy, ogrski regent, odstopiti v prid nadvojvode Josipa, ki bi prevzel regentstvo pod pogojem, da se umakne ko bo za to prilika, Otonu, starejšemu sinu bivše cesarice Zite, ki bi zasedel prestol kot kralj.

RUSIJA ZA URAVNAVO DOLGA AMERIKI.

Sovjetska vlada je pripravljena pogajati se z ameriško za uravnavo dolga. — Ne zahteva pa posojila ali priznanja.

Moskva, Rusija. — Iz Moskve prihaja poročilo, da je sovjetska vlada pripravljena pogajati se z ameriško za uravnavo vojne dolga, ki ga je naredil Kerensky, ako vlada Zed. drž. obljubi, da bo sprejela njeno dolgovno komisijo. Kakor znano, ameriška vlada noče imeti s sovjetsko nikakega opravka, dokler slednja ne obljubi, da prizna dolg prejšnjega režima. Sedaj se je led v Moskvi otajal in so gospodje okrog sovjetske vlade pripravljene vse storiti, samo da pridejo z Ameriko do prijateljskih odnosov, vsaj kolikor pride v poštev trgovina.

Višji uradnik sovjetskega zunanjega urada je poročevalcem rekel, da se čudi, zakaj se brani Amerika sprejeti njihovo komisijo, s katero naj bi se vodila pogajanja. Med drugim tudi pravi, da sovjetska vlada ne zahteva priznanja od ameriške, pa tudi ne posojila. Pripravljena je ugoditi zahtevi Ameriki v vsakem oziru, v kolikor je pač možna. Vpričo vsega tega se pa vendar ameriška vlada brani sprejeti rusko komisijo.

Moskva, Rusija. — Od tukaj poročajo podrobnosti o ponorešenem izletniškem parniku Buryvestnik, ki se je v kanalu v bližini Leningrada potopil. Poročilo se glasi, da je parnik hotel se izogniti nemški tovorni ladji zadela ob steno kanala in se potopil, ob življenje je prišlo 300 oseb. Parnik je naglo izginil pod vodo, oni potniki, ki so bili v kabinah so bili zajeti kakor v pasti, voda tam je 30 čevljev globoka. Eden od mornarjev je preprečil, da ni bila nesreča še večja. Takoj mu je na misel prišlo, da je nevarnost, da raznese kotle. Ko se je parnik potapljaj, si je s težavo priboril pot do prostora kjer je stroj in zaprl paro, drugače bi nastala eksplozija, kar bi število mrtvih pomnožilo.

ZENA BIVŠEGA SULTANA BERAČICA.

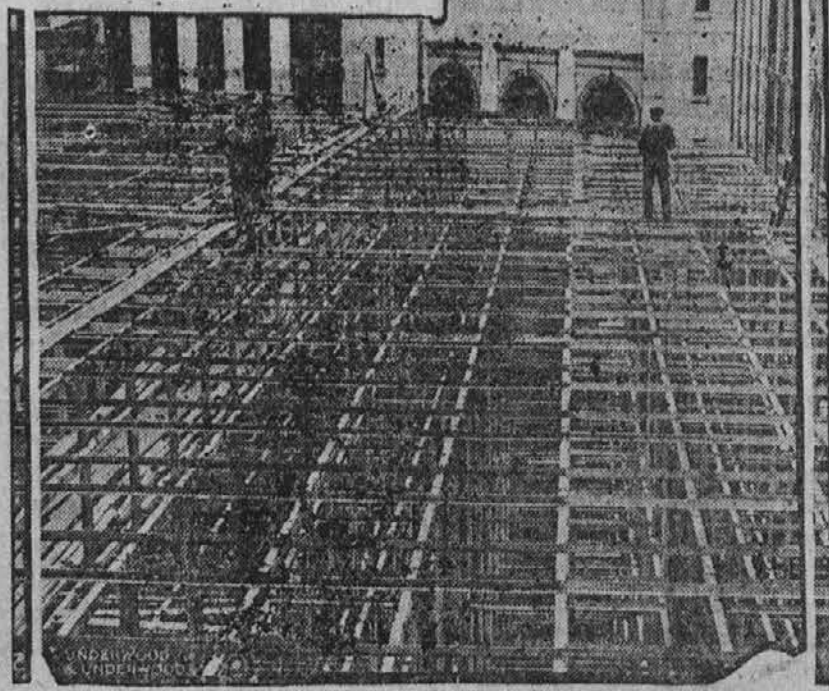
Kairo, Egipt. — Ena izmed številnih žena bivšega turškega sultana, je skočila v reko v samomorilnem namenu. Ker je prišla ob vse imetje, ji ni preostalo drugega, kakor hoditi od hiše do hiše. Samomor se ji pa ni posrečil, kajti bila je še pravočasno rešena.

BRUHANJE OGNJENIKA; 500 HIS PORUŠENIH.

Haag, Nizozemsko. — V Vzhodni Indiji je začel bruhati ognjenik Batur na otoku Bali. 500 hiš je popolnoma razdejanih O človeških žrtvah poročilo ne pove.

"POLICA" ZA KNJIGE V WASHINGTONU.

V knjižnici kongresa v Washingtonu so imeli polico tako obsežno, da je bilo tam 3,000,000 raznih knjig. Ker pa ni bilo prostora za vse knjige in se je poldrugi milijon knjig nahajalo drugje, so zgradili polico za vse skupaj. Na sliki vidimo del te knjižnice z novimi jeklenimi policami, največimi na svetu.

NEMIRI V MANVILLE. VOJAKI NA LICU MESTA.

Vojaki narodne garde prispeli na pomoč državni policiji in razpostavili močne straže okrog Mancelle-Jenckes podjetja. — Pet stavkarjev ranjenih.

Manville, R. I. — V tukajšnjem malem mestu se nahaja podjetje Manville - Jenckes kompanije, kjer je predilnica bombaževine. Delavci tega podjetja so dobivali za svoje delo tako nizke plače, da so bili primorani poslužiti se edinega orožja, katerega imajo — stavke.

V nedeljo že se je začelo nemirno gibanje med stavkujočimi, ki pa ni imelo hudobnega namena, vendar, podjetniki, ki imajo slabo vest, so takoj pozvali državne policiste, ki so zabranili množici kakih 1800 oseb, da ni prekoračila mostu, ki vodi do predilnice. Naravno, vnel se je boj, pet oseb je zadobilo poškodbe od krogelj policistov, ena težke. Surovo postopanje policije pa ni pomirovalno vplivalo na množico, temveč je bilo kot bi vili olje na ogenj. Vodstvo policije je uvidelo, da ne bode kos premoči, zato je prosilo za vojaško pomoč.

V sredo so že prišli vojski narodne garde in zasedli gotove točke okrog poslopj predilnice, seveda z nabasanimi puškami, pripravljeni za boj.

V SMRT VSELED REVŠČINE.

San Francisco, Cal. — Otto Fuller, oče štirih otrok, brez dela in jela, je iskal službo po mestu dan za dnem, ni pa mogel ničesar dobiti. Ko se utrujen vrne v torko domu — v slab stanovanje v kleti, se mu nudi grozen prizor. Takoj pristopu je že čutil smrad po plinu, v sobi pa najde mrtvo svojo ženo in štiri otroke. Ko je pošel zadnji košček kruha, je uboga mati, najbrže v hipni blaznosti, spustila plin in z otroci čakala na smrt. — In to v mestu, kjer je vse polno luksusa.

PODROBNOSTI O POTRESU NA AZORAH.

Potresni sunki, kakršnih še ne pomnijo na otoku Fayal, so deloma razdejali glavno mesto; 24 oseb je prišlo ob življenje.

Pariz, Francija. — Lisabona je bila po brezžičnem brzojavu iz Horta, ki je glavno mesto otoka Fayal, obveščena, da je bilo v torko mesto silno prizadeto po potresnih sunkih. V tridesetih sekundah je bil del mesta v razvalinah; 24 oseb je prišlo ob življenje, nad 400 jih je zadobilo poškodbe.

Tisoči prebivalcev so begali sem in tja. Ko je potres ponehal in se dvignili oblaki dimu, ki so ga povzročile podirajoče se hiše, so se pokazale razvaline. Kjer je preje stalo lično mesto so zdaj podrtine. Na stotine jih je ostalo brez strehe.

Neki uradnik, ki je baš zapustil hišo in se podal na delo, ko se je začelo tresti, se je naglo vrnil domu, a ni več našel svojega doma, pač pa kup razvalin, v katerih je našel truplo svoje žene in edinega otroka. To je le eden izmed mnogih sličnih slučajev. V splošnem, tako pravi očevidec, je nekaj groznega, ko se pogleda na razvaline mesta z 20,000 prebivalci, katerih mnogi nimajo kamor bi položili svojo glavo. Škoda je ogromna.

Prizadet je bil sicer celi otok, a najhujše je bilo v glavnem mestu.

POVODENJ V MEHIKI; 50 OSEB UTONILO.

Negales, Ariz. — Ob priliki povodnji v državi Nayarit in Jalisco v Mexiki je prišlo 50 oseb ob življenje. Škoda je ogromna. Poročajo, da sta zadnji dni reki Nayarit in Jalisco prestopili bregove in znova ogrožata okolico s poplavo.

Ne zaupaj človeku, katerega pes se bo plazil okrog tvoje hiše, ko bo gospodar odprl večna vrata.

KRIŽEM SVETA.

— Washington, D. C. — Te dni prevažajo v Washingtonu denar iz biroja bakrorezov in tiskarne v zakladnico, in sicer dnevno po 10 milijonov dolarjev. Dragoceni tovar naložijo na oklopni truck, obdan ves z jeklenimi ploščami, katerega spremljajo vojak.

— Atene, Grčija. — Grčija je občutila v torko silne potresne sunke. Skoro cela dežela je bila prizadeta, nekateri kraji več, drugi manj.

— Mexico City, Mehika. — Silne potresne sunke so čutili v mestu Tehuantepec, pa tudi druga mesta v državi Oaxaca so bila prizadeta.

— Chicago, Ill. — Dva bandita, eden v policijski uniformi, sta prišla v trgovino za ženske obleke na 6400 S. Halsted St. Čuvaja sta zaprla v klet, nato pa odnesla dragocenosti v vrednosti \$5000.

— Springfield, Ill. — 11 mesecev stari sinček Mr. in Mrs. J. Degroota, ki živijo v bližini Ashland Ave., se je plazil po tleh in utaknil v usta fižol. Začel se je daviti, predno je prišla zdravniška pomoč, je bil že mrt.

Toledo, O. — Benton Ford in Franklin Todd, bančna bandita, ki sta bila kolovodji pri begu iz državne pobiljevalnice v Ionia, Mich., od kjer je v soboto pobegnilo 24 kaznjencev, sta bila prijeta z dvema drugima tovarišema. Kmalu bodo vsi zopet nazaj v hiši pokore.

Helsingfors, Finsko. — Neki sovjetski častnik, ki je pobegnil iz Rusije, je rekel, da se Rusija utrjuje v severno-zapadnem delu dežele. Izdelani so načrti za fortifikacijo Leningrada. V narčtu je vključeno moderniziranje že obstoječih trdnjav in konstrukcija velike mornariške in letalske postaje, slednja s hangarji za 500 aeroplanov.

— Jonesboro, Ark. — Trije moški so bili ubiti in dva težko poškodovana, ko se je pri grajenju proge udrla zemlja in jih zasula.

— Managua, Nicaragua. — Iz Puerto Cabezas prihaja poročilo, da so uporniki po deveturnem boju zasedli pristanišče. Mnogo oseb je prišlo ob življenje, med temi večje število civilistov.

— Chicago, Ill. — Mr. in Mrs. John J. Sullivan in njun triletni sinček so našli žalostno smrt pod vlakom Soo črte v Des Plaines. Ko so pasirali progo z avtomobilom na križišču, kjer ni zatvornic in nobenega znamenja, je pridrvel vlak in potisnil avto daleč naprej. Oče in mati sta bila na mestu mrtva, otrok je umrl kmalu zatem v bolnišnici. Do srede, 1. septembra je bilo že 558 smrtnih slučajev v mestu po avtomobilskih nezgodah.

— Berlin, Nemčija. — Predsednik nemške republike Hindenburg se nahaja na počitnicah. Kot strastni lovec porabi ves svoj čas le na loviščih in sicer visoko v gorah. Pri vsej njegovi starosti je še mladeniško čil. Ko leze v gore, je vedno med prvimi, njegovo oko je še bistro in pogodi divjačino.

Iz Jugoslavije

PLANINSKI DAN V TRIGLAVSKEM POGORJU. — ŠKOF DR. SREBRNIČ NA TRIGLAVU; TURISTI SO IMELI SKRAJNO NEUGODNO VREME. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Sv. maša na Kredarici.

Drugo nedeljo v avgustu t. l. so imeli na Kredarici slovenski turisti sv. mašo, katero je daroval škof dr. Srebrnič. Ljubljanski "Slovenec" piše o tej redki slovesnosti med drugim tudi to-le:

Lepo sobotno jutro je marsikaterega turista zvalo na redko slovesnost, katera se je vršila na Kredarici v nedeljo zjutraj. Krasen je bil pogled na Triglav in njegov mogočen ledenik v dopoldanskem solnčnem siju. Kako lepo je pozdravljaj naš gorski velikan odličnega obiskovalca škofa dr. Srebrniča, kateri je v družbi dr. Demšarja in g. župnika Petriča v soboto hitel čez Prag proti Kredarici.

Ponoči je začelo deževati, zjutraj pa snežiti. Toda kljub skrajno neugodnemu vremenu so se zbrali planinci ob 8. uri k sv. maši, katero je opravil prezvišeni vladika. Vsa okolica je bila odeja v snežno odejo, mogočno je besnel vihar, snežinke so rajale, raz streho Kredarice so visele ledene sveče, vse kakor o božiču. Pri vsakem delu sv. maše je zagrmelo v oblakih, kakor ob najbolj svečanih prilikah. Tako je narava sama v višini 2500 m praznovala redki praznik. Navzoče pevke so zapele Marijino pesmico sredi snežnega meteža.

Popoldne ob 1. uri se je kljub razsajajoči sneženi vihar zbralo okrog 20 turistov, kateri so se odpravili v dolino, deloma proti Krmi, deloma proti Bohinju. Ta karavana je po vodstvom orožnikov iz Mojsstrane po hudem boju s snegom in ledom, z vetrom in gromom prišla na Konjsko planino, kjer se ločijo pota v Krmo in na Velo polje. Snega je bilo še v tej višini do kolen. Junaško so se držale turistinje, ki so prvič obiskale Triglav. Vsi smo bili odeji v jeklene oklepe in čelade. Čelo, nos, brada in lica so dobila proti vetrovni strani biserne ledene plošče. Prstov na roki in nogi nismo že zdavnaj čutili.

Plazovi v Halozah.

Tudi v Halozah je mnogo deževalo. Voda je odnesla veliko mostov in kar je najhujše, skoraj nobenemu posestniku ni izostal plaz. Na številnih krajih so zasute ceste, lepi nasadi vinogradov in sadni vrtovi so uničeni.

Ciganov zločin.

V selu Višnjici v Srbiji se je zgodil te dni strašen zločin. Cigan Dimitrije Mitrovič, ki je imel iz prvega zakona 8letnega ženo, ciganko Ljubico že dolgo časa v hudem sporu. Pretepal jo je dan za dnem, pač pa obsopal njeno 7letno hčerko Olgo z vsemi neznostmi. Ciganka ni niti slutila, da se skriva za to neznostjo kaka zločinska namera in je bila zato vedno brez skrbi, kadar je pustila svojo hčerko Olgo iz prvega zakona

samo pri svojem možu. Tako se je zgodilo tudi nedavno, ko je odšla po nujnih poslih z doma. To priliko pa je cigan Dimitrij izrabil, da je izvršil svoj satanski načrt. Zvabil je Olgo v svojo sobo, ki jo je takoj zaprl in zastrl tudi okna. Nato se je nad nedolžnim dekletom pregrešil, potem zadavil, spravil truplo v vrečo in hotel odnesti v gozd, da je tamkaj zakoplje. Na potu pa ga je srečal neki seljak, ki se mu je vreča zdela sumljiva in je slučaj takoj javil orožnikom. Ti so cigana aretirali in tako odkrili zločin. Čeprav je umor popolnoma očiten, pa cigan odločno taji svojo krivdo in pravi, da je otroka le po nesreči tako udaril, da je umrl.

Umrla sta v Trbovljah

Franc Marin, rudar, 29 let, oženjen, Retje 48, in Rozalija Kovač, kmetiška delavka, 70 let, Knezdol 39.

Smrtna kosa.

Umrl je v Mariboru 77letni upokojeni nadučitelj Ivan Paušek, ki je dolga leta služboval v Račah in bil znan posebno kot izvrsten čebelar. Zadnja leta je živel kot upokojenec v Mariboru.

Oškodovanci po poplavi bodo oproščeni davka.

Kakor javljajo iz Belgrada, namerava vlada odrediti, da se oškodovancem v poplavljenih krajih za neko dobo odpíše davek z dokladami vred. Da se izravnava diferenca v budžetu, namerava finančni minister znatno zvišati uvozno carino na blago, ki se smatra za luksuz. Uvozna carina na tako blago naj bi se zvišala za 25 odstotkov.

Samomor orožnika.

Orožnik Josip Mahe 4. čete belgrajskega orožniškega bataljona je skočil pri Belgradu v Donavo, ki ga je po treh urah naplavila na obrežje. Pri njem niso našli nikakega pisma. — Vzrok samomora ni znan.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO itd.

Vsa denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbita izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	\$ 9.45
1,000 "	\$ 18.60
2,500 "	\$ 46.25
5,000 "	\$ 92.00
10,000 "	\$ 183.00
100 lir	\$ 4.05
200 lir	\$ 7.75
500 lir	\$ 18.50
1000 lir	\$ 35.75

Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teli cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Mirodajne so cene dneva, ko denar sprejememo.

Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO

Pisma in pošiljke naslovite na: ZAKRAJSEK & ČESARK 455 W. 42nd ST., NEW YORK, N.Y.

Kako se godi našim pod Italijo?

Ni še preteklo mesec dni, odkar je tržaški prefekt razpustil Zvezo slovenskih učiteljskih društev v Italiji in s tem tudi vsa slovenska učiteljska društva za posamezne okraje, in sicer na podlagi novega sindikalnega zakona, češ da zastopa društvo stanovske interese svojih članov in da po novem zakonu tako društvo ne sme obstati, ako ni v to posebej pooblaščenem.

Ker je bila razpuščena Zveza slovenskih učiteljskih društev, prenehata tudi v njeni upravi izhajati oba društvena lista. — Negotovo je tudi še vprašanje, ali bosta "Učiteljski list," posebej pa "Novi rod" lahko izhajala pod drugim gospodarjem.

Kot likvidator razpuščene Zveze slovenskih učiteljskih društev v Italiji je bil imenovan šolski nadzornik Vaselli. Oblasti so namreč mnenja, da je bila Zveza finančno močnejša in da zna biti posebno dobra molzna krava. Težko bo novemu komisarju pri srcu, ko se bo lahko prepiral o nasprotnem položaju in bo našel blagajne prazne in veliko neporavnanih dolgov. Sicer pa je oblast takoj po razpustu odredila hitre preiskave pri vseh funkcionarjih v Trstu in na Goriškem ter zaupala vse društvene spise in arhiv. Glavna skrb je bila tudi pri teh preiskavah denar.

Za Zvezo učiteljskih društev je prišlo mladinsko društvo, "Jadrani" v Dekanih. Odlok, s katerim je pulski prefekt odredil razpust, je karakterističen dokument, s kakšnimi argumenti skušajo utemeljiti oblasti svoje samovoljne ukrepe. Društvo pravijo, da je bilo antinacionalno (to se pravi protitalijansko) in ta očitek utemeljujejo s tem, da je imelo društvo redne sestanke s predavanji in pogovori. Duša vsega gibanja pa je bilo mlado domače dekletko Zora Kosminova. Pod poveljstvom (odlok sam pravi pod komando) te gospodične, ki je, kakor vse kaže, skrajno nevarna za obstoj Italije, so korakali člani omenjenega društva maja meseca v bližnjo vas Škofije ter so po potu prepevali slovenske narodne pesmi. V Škofijah se je tedaj imel vršiti ustanovni občni zbor mladinskega društva. Komaj pa se je zborovanje pričelo, so udrli v lokal preoblečeni karabinerji z revolverjem in roki ter so si zabeležili imena vseh prisotnih. Domačine so izpustili in jih za drugi dan povabili na policijski komisariat v Milje. Ostale pa (bilo je nekaj zastopnikov mladinskih društev iz Trsta) so gnali peš v miljske zapore, kjer so jih obdržali vso noč. Med aretiranci je bila tudi Zora Kosminova. Drugi dan so jih zopet zaslili in peljali v Trst, kjer jih je kvstura končno izpustila, ker je smatrala postopanje karabinerjev za neumestno. Posrečilo se je tudi prepričati, da bi šli vaščani iz Škofij v Milje, kjer bi jih bržkone čakali oboroženi fašisti in pretepli. Kljub temu, da je oblast priznala, da je bilo zborovanje zakonito in dovoljeno, so nekemu udeležencu vzeli krečmarsko koncesijo za dobo enega meseca, češ da se v njegovih gostilni shajajo "prevratni" slovenski elementi.

Druga posledica zakonitega in dovoljenega, toda neutemeljenega prekinjenega zborovanja v Škofijah, je razpust mladinskega društva "Jadrani" v Dekanih pri Koprju. Pri tem se kaže posebna samovoljnost višjih in nižjih oblasti. Po mnenju tržaške kvsture in tudi tržaške prefektore je bilo omenjeno zborovanje zakonito. Podprefekt v Koprju (Dekani spadajo namreč pod koprsko podprefekturo) in prefekt v Puli sta bila drugačnega mnenja, zlasti ko so po odloku samem le s težavo zadrževali lokalne "dobro misleče" elemente, da ne nasto-

pijo osebno proti mladinskemu društvu v Dekanih. Ti domači "dobro misleči" elementi, zlasti učitelj, financarji in karabinerji, so prišli bogve odkod in so prava šiba božja za vse okrožje. Tem je bilo delovanje čisto kulturnega društva trn v peti in zahtevali so od oblasti razpust istega. Oblast jim je seveda ugodila, da odstrani tako vsako nevarnost za morebitne "akcije" teh dobro mislečih elementov.

Pri Sv. Ivanu pri Trstu se je pred kratkim ustanovilo mladinsko društvo, ki ima svoj sedež v hiši "Narodnega doma." Te dni se je imel vršiti redni tedenski sestanek in v društveni sobi je bilo zbranih kakih deset članov, ki so čakali na predavatelja. Mesto predavatelja pa je pridrvela v sobo večja gruča s palicami oboroženih fašistov. Po "Popolu di Triste," ki poroča s posebnim navdušenjem o tem napadu pod naslovom "Svetoivanski kresovi na trgu Sv. Ivana" so bili kakor običajno fašisti izzvani in so le v reakcijo vdrl v društvene prostore. Po pričah, ki so sedeli v gostilniških prostorih v priličju hiše, pa je bila stvar nekoliko drugačna. V gostilno sta najprej vstopila dva mladeniča, ki sta proučila položaj. Ko se jim je zdel čas ugoden, sta dala znamenje drugim, ki so stali že krog hiše in začeli se je napad na društvo. Udarili so nekatere po glavi ter pobrali knjige in zapisnike. Ko so pozvani od članov mladinskega društva prišli na lice mesta karabinerji, so fašisti že odšli. Med potjo so kričali: "Kdor hoče slovenske šole, naj gre v Ljubljano." Hoteli so se pred sedež drugih društev v mestu samem, toda karabinerji so jim to preprečili. Ustavili so se končno pred Verdijevim spomenikom, ki je le nekaj korakov oddaljen od kvsture in so tam nagrmadili ukradene knjige in jih sežgali. Nabrala se je velika množica ljudstva in šele tedaj je posegla varnostna oblast vmes in aretirala kakih deset oseb. Aretirala je in obdržala do pozne ure nekega Slovence, ki je brskal po ožganih knjigah, da bi dognal, čegave so bile knjige.

Za tržaškim in koprskim prefektom ni hotel zaostati videmski in odredil je tudi on razpust slovenskega društva, in sicer podružnice "Zveze prosvetnih društev v Ajdovščini" in "Zenskega krožka." Vzroki so bili isti in enako pavšalni kakor pri dekanskem društvu.

Tako se godi slovenskemu življu pod italijanskim jarmom.

PO NESREČI USMRTEL SESTRO, NATO IZVRŠIL SAMOMOR.

Calumet, Mich. — Arthur Lawrence, star 15 let, je po nesreči s puško ustrelil svojo enajst letno sestro Elinore, nato pa še sebi pognal kroglo v glavo in bil na mestu mrtev. Nesreča se je zgodila, ko je Arthur snažil puško, ki se pa sproži, naboj je zadel poleg stoječo Elinore, ki je smrtno zadeta padla po tleh. Arthur se skloni nad truplom, bilo mu je tako hudo, da je stekel v sobo in si tudi svoje življenje končal.

VLAK SKOČIL S TIRA; ENA OSEBA MRTVA.

Chicago, Ill. — Zadnje dneve je bilo neverjetno veliko železniških nesreč. Vsaki dan so prihajala fozadevna poročila, od blizu in daleč. V ponedeljek je skočil s tira tovorni vlak Chicago Great Western, ob življenje je prišel Floyd Lilly, železniški delavec, dočim so trije njegovi tovariši zadobili težke poškodbe. Nesreča se je zgodila v ponedeljek proti večeru v bližini Virgil, Ill. Ranjence so prepeljali v bolnišnico v Sycamore. Promet na progi je bil več ur oviran.

ZA MIR NA ZEMLJI.

Na sliki vidimo skupino profesorjev vseučilišč in zavodov v Ameriki, predno so se vkrkali na parnik President Harding v New Yorku, ki jih je popeljal v Evropo, da se udeležijo mednarodne mirovne konference v Parizu, Haagu in Ženevi. Delegati potujejo kot gostje Carnegiejeve ustanove. V okvirju na sliki je H. S. Haskell, predsednik skupine.

TEDENSKI RAZGOVORI POD VAŠKO LIPO.

Priobčuje: Albin Jazbec.

Za mir na zemlji. Mnogo je pisanja in govorjenja o miru, ki bi naj bil trajen; mesto orožja naj bi se raje po tovarnah izdelovalo poljedelsko in drugo orodje. A dokler se bo le pisalo in le govorilo, ne bo ničesar storjenega za odstranitev opasnosti novih vojen. Mnogo pa zna koristiti zborovanje, kakršno se je vršilo nedavno v Londonu. Zborovali so delegati sedme svetke konvencije pokreta za krščanska stremiljenja, kjer je bilo zastopanih več ko 30 narodov. Pri otvoritvi zbora je imel Lloyd George velik govor z vodilno mislijo: Mladina celega sveta se mora zavzemati za mir in skupno delo, da se prepreči nova svetška katastrofa. Evropa je danes bolj oborožena kot kdaj; le male iskre je treba in svet se bo zopet znašel v krvavem klanju.

Na one, ki jim klanje polni žepe ko sedijo lepo doma, ni treba računati, da bodo le z mezinem ganili za odstranitev opasnosti novih vojn. Zato pa morajo tisti, ki nosijo breme in vse gorje vojne na svojih ramah — delavci, — tukaj pridejo v poštev delavci po tovarnah, pa tudi poljedelci in duševni delavci, — zavzeti morajo nepopustljivo stališče proti vojni. Začeti morajo s splošno kampanjo po vsem svetu za splošno razorožitev in da pripomorejo k stvari tudi z medsebojnimi dogovori in organiziranjem odpora delavstva proti vsaki grožnji z vojno. Ako treba, naj delavstvo v to svrhu tudi ustavi delo v vojni industriji in se brani služiti v vojni. V Evropi se že veliko dela na to, zlasti med angleškimi delavci je veliko gibanje za razorožitev. Ni pa mogoče misliti na kak pozitiven korak proti oboroževanju, dokler ni zagotovljeno tudi rusko sodelovanje. Zato zahteva angleška neodvisna delavska stranka, naj se stori vse, da se odstrani nesoglasja, ki so doslej ovirala sodelovanje Rusije.

Zedinjene države Evrope. Že pred vojno se je pojavila misel, da bi se evropske države zedinile v politično in gospodarsko celoto, nekako po vzorcu Zedinjenih držav Severne Amerike. Misel takrat ni padla na rodovitno zemljo. Ko pa je pred par leti misel Pan-Evrope nanovo oživela, je našla mnogo umevanja in odziva. Odlični francoski in angleški, pa tudi nemški in češki politiki so se zavzeli za to idejo.

Po načrtu framasona grofa Coudenhova, bi Pan-Evrope ne obsegala dveh največjih evropskih držav, Rusije in Anglije, zato dajo mnogi tej zamišljeni tvorbi ostalih evropskih držav tudi ime Zveza kontinentalnih evropskih držav, katere označ-

ba pa z ozirom na Rusijo tudi ni točna. Zabeležiti je treba, da nekateri hočejo res Pan-Evrope, vključivši tudi Anglijo in Rusijo, drugi zopet izključujejo samo Rusijo.

Gospodarski razlogi so: Evropa je dolžnik Anglije in posebno Amerike, vsled tega tudi gospodarski in politično odvisna od nji. Med vojno sta si gospodarsko neizmerno okrepili: Japonska in Amerika, napredovale Kitajska in Indija. Evropa je izgubila med vojno svoje svetovno tržišče, zato je treba produkcijo sistematično razdeliti med evropske države, evropsko trgovino na novo organizirati, skupno si osigurati v Evropi in izven Evrope konzumenta za produkcijo.

Gotovo je, da ima ta načrt mnogo vabljivega na sebi. Ima pa tudi, ne oziroma se na skoro nepremagljive težkoče ustravitve, tudi svoje slabe strani. Mali narodi in male države bi postale politično in gospodarsko odvisne od večjih.

zalem je predvsem namenjen turistom. Vlaki imajo seboj spalne in jedilne vozove. — Torej sosedje, ako kdo izmed vas namerava potovati v Jeruzalem, naj se nič ne straši potovanja, ki je prav prijetno.

Kdo izmed nas še ni mislil na to, koliko človek poje v svojem življenju. Na to vprašanje nam odgovarja angleški učenjak Thomas Hudam sledeče: Vzemimo povprečno starost 50 let. V tem času je preteklo ravno 13,262 dni, od teh je prečul 12,046, prespal 6216. Delal je 6348 dni, za razvedrilo pa jih je imel na razpolago 4192. Bolan in nadložen je bil 600 dni. Hrane je povžil v tem času celila skladišča: 9500 kg kruha, 600 kg mesa, 1600 kg jajc, ravno toliko sadja. Tekočine je spravljal pod streho 35,000 litrov. To so toraj številke iz človeškega življenja, če so točne — ne vem, razsodbo prepuščam vam.

O PARALIZI.

Najnovejše poročilo o progresivnem mrtvoudu trdi, da ta bolezen ni neomejeno neozdravljiva. Odkar je leta 1917. dunajski psihiater Wagner von Jauregg opozoril na lečenje z inficiranjem malarije, se je njegova metoda uporabljala na raznih klinikah. Večkrat je nastopilo zboljšanje tako telesne kakor duševne sposobnosti za delo. Kri malaričnega človeka se vbrizga mrtvoudniku, ki po nekaj dneh dobi vcepljeno močvirsko mrzlico, docela slično naravnim malariji tertian. Po nekotikih napadih mrzlice (do 40 stop.) se zdravi s kininom. Res, da je za oslabelega paralizita to lečenje naporno, vendar opravičeno spričo njegove brezupnosti. Prezreti pa se ne sme nazor, ki ga je na wiesbadenskem zborovanju ondan izrekel friburški psihiater Hoche, da se namreč mrtvičnost sama po sebi nagiblje k milejšemu poteku. Če je to res, utegne iti nekaj uspehov pri zdravljenju paralizitov z malarijo na rovaše izpremembe. O zgodovini paralize meni ruski učenjak Darskijevič, da je znabiti mrtvoud posledica cepljenja osepnic, češ, prve vesti o paralizisu iz početka 19. stoletja, ko se je stavljenje koz udomačilo. Kräpelin in Plaut zavračata to možnost, rekoč, da sta v Ameriki naletela na kap pri osebah, ki niso bile nikdar cepljene zoper osepnice. Menda je pač gol slučaj, da segajo poročila o paraliziti kot svojevrstni boleznibaš v pričetek 19. stoletja. To zlo je bilo gotovo že poprej znano.

Več ko ženska ve, tim lažje ji je držati jezik za zobmi.

Veliko lažje je pripraviti človeka do pijače, kakor pa ga od nje odvrniti.

"Amerikanski Slovenec" is the best medium to reach the best customers!

Kanada.

Piše: Rev. A. Mlinar, Steelman, Sask., Canada.

Članek Mr. —n, v štev. 158. Amer. Slovenca je dokaj zanimiv za Kanadce. Sicer je ta članek v A. S. prvi kolikor se spominjam, pa drugi angleški listi prinašajo jih skoro redno. Gre se namreč za ameriškega farmarja, ki ne more spraviti svoj "surplus" v trgovino, ali po domače rečeno, ameriški farmar ne more svoje pridelke v denar spraviti. Verjetno je torej, kar je nek ameriški list svoj čas poročal, da je zadnje leto čez 2000 ameriških farmarjev svoje delo ustavilo ter so se vdinjali v drugih strokah. Če farmar ne more uživati, kar je s težkim delom zaslužil, je pač verjetno, da se ne more dolgo zanimati za svoje podjetje. Verjetno je potem, kar je prinesel kanadski list, da se je v mesecih junij in julij naselilo čez 350 ameriških farmarjev v Kanado, ki so prinesli seboj nad \$1,300,000 denarja in raznih vrednosti. Kar se nam tukaj najbolj čudno zdi glede Amerike je, da med tem, ko je Amerika delavsko najbolj organizirana, nima nobene organizacije glede farmarjev. Da so se ameriški farmarji nazadnje morali obrniti na vlado za pomoč, ki njim pa ni ugodila, je pač dokaz, da je na tem polju nekaj narobe, kajti farmar je najvažnejši član človeške družbe. Bilo je svoj čas tudi tukaj tako.

Poročal sem, da so tukaj takozvani elevatorji plačevali mernik pšenice po 17 centov, katero dandanes spravijo na trgovino po \$1.70. To pa se je ugotovilo le s tem, da so se kanadski farmarji zedinili ter stavili lastne elevatorje in držali ceno žita v lastnih rokah.

Glavni voditelj tega podjetja je bil najprejšnji premier Charles Dunning. Njemu so sledila taka podjetja v drugih provincijah, dokler se zadnja leta niso skoro v eno enotno podjetje zedinile, ki se zove sedaj "Canadian Wheat Pool," ki bo postal tudi za Ameriko mero-dajen.

Kakor A. S. v št. 158. pravilno poroča, da kalifornijski vinogradnik proda škatljo grozdja za 25 centov, v Chicagi pa gre ista škatlja za \$1.50 in več, nam ta proces naravno dokazuje položaj nekdanjega kanadskega farmarja, dokler je živel in delal za prekupeca. V pravem času pa se je stvar spremenila po podjetnosti le ene osebe.

V Ameriki je pa cela stvar že tako daleč prišla, da je predrugačenje zelo težavno. Prekupi postali so bogati in vevplivni. Farmarji sami med seboj niso dosti zaupljivi. Prekusec tam že žito kupi ko začne žito rasti. Tako on prevzame rizik farmarja na polovico. Ker je to pa v resnici riskirano podjetje, ponudi farmarju kolikor mogoče malo. Farmar potrebuje denar in tako dobi on, kakor kalifornijski vinogradnik, 25c namesto \$1.50!

Žitne cene bodo letos zopet dobre kljub temu, da je Italija uvoz žita iz Kanade zmanjšala za par milijonov dolarjev in je njej tudi Francija sledila. Poročila iz Rusije in drugih držav niso ravno najslajnejša in tako bo zopet kanadski farmar žel svoj dobri zaslužek.

Lansko leto je bila povprečna cena mernika \$1.50. Letos obeta bolje. To je pa samo mogoče na kooperativni podlagi ali po naše na zadržni način prodajanja. Nekaj drugega je tudi, da ima tukajšnji farmar veliko več zemlje na razpolago kot v Ameriki. Vsak ima najmanj 160 akrov, katere sam lahko obdelava z moderno mašinerijo. Pri nakupu mašinerije plača tretjino. Drugo pa pozneje na dva ali tri obroke, ko proda žito. Živina je po ceni, tako, da si v treh letih že lahko opomore. Navadno pozneje najame več zemlje in tako v letih pride do pol ali celega sekičona, kar mu za vsako leto zasigurno dobro letino.

Letos je toča nekaj pobila, pa komaj polovico, katerega je zadela. Dež in toča namreč tukaj gresta po nekaki poti, ki pa ni čez dve milj široka. Tako malokdaj katerega popolnoma pobije, in to tem manj, ker hitro preide. Večinoma pa so farmarji zavarovani in tako je njim trajen obstanek zjajamčen. Ker tukajšnji farmarji niso pod kapitalističnim vplivom, lahko napredujejo in kakor sem že enkrat omenil, malokateri po svojem petdeset letom več delo, ampak prepusti delo otrokom.

Kakor vidite, je vprašanje ameriškega farmarja popolno odvisno od farmarjev samih. Če se zedinijo, bodo sami postali kapitalisti, če ne, pa bodo kakor dosedaj, ostali delavci za kapitaliste. Bilo je enkrat tudi tukaj tako.

F. L. TELSER

Domača trgovina za domače potrebnice — z zmernimi cenami.

2107-11 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

PHONES: Canal 6138 — Roosevelt 2107

Približuje se čas, ko bomo morali skrbeti zato, da napravimo naše domače gnezdo gorko in udobno. Zasiguramo vas, da bodo vse to naredile naše peči.

Imamo veliko izbero vsakovrstnih peči za parlorje. Oak peči za mehki in trdi premog. Cena od \$12 naprej.

Kuhinjska peč (Kitchen heater) dobite od \$17.50 naprej.

Bungalow peči in kombinacija za plin in premog emajlirano, cene od \$69.50 naprej.

Poleg tega imamo v zalogi vsakovrstno pohištvo, radio, preproge, sploh vse kar se potrebuje pri hiši. Pridite k vašemu sosedu in prepričajte se boste, da lahko prihranite, ako tukaj kupite vaše potrebščine. — Mi smo založeni z vsem. — Proti gotovini ali na obroke. — Pridite gotovo pogledati pred greste drugam. — Govorimo slovanske jezike.

"Amerikanski Slovenec" is the best medium to reach the best customers!

Družba

sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)
VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.Zedinjenih Državah
Severne Amerike
SEDEŽ: JOLIET ILL.
Inkor. v drž. Ill.
Inkor. v drž. Pa.
Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik: JOHN N. PASDERTZ, 1425 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik: JOS. PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.
Glavni tajnik: JOS. SLAPNICAR, 311 Summit St., Joliet, Ill.
Zapisnikar: PAUL J. LAURICH, 512 N. Broadway, Joliet, Ill.
Blaginjak: SIMON SHETINA, 1013 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: REV. JOSEPH SKUR, 123-57th St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

ANDREW GLAVACH, 1844 West 22nd Place, Chicago, Ill.
JOSEPH HORVAT, 745 Summit St., Joliet, Ill.
JOSEPH MEDIC, 823 Walnut St., Ottawa, Ill.

POROTNI ODBOR:

FRANK PAVLAKOVICH, 28 School St., Universal, Pa.
ANTON ŠTRUKEL, 1240 Third St., La Salle, Ill.
JOSEPH KLEMENCICH, 1212 N. Broadway St., Joliet, Ill.

Do dne 30. junija 1926 je D.S.D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin v znesku \$45,456.91.

Prosimo Slovence in Hrvatke, v državi Illinois in Pennsylvania, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo ter ga pridružio Družbi sv. Družine. Za ustanovitev društva zadostuje 8 članov(ice). Sprejemajo se moški in ženske od 16. do 55. leta, otroci od 1. do 16. leta.

Zavaruje se lahko za \$250.00 ali \$500.00. Ko dosežemo število 2000, se zviša zavarovalnina na \$1,000.00. Od 45. do 55. leta se zavaruje le za \$250.00. Poleg smrtnine se zavaruje tudi za razne poškodbe in operacije.

ROJAKI, PRISTOPAJTE K DRUŽBI SV. DRUŽINE!

EDEN, KI MU NIKDAR DENARJA NE ZMANJKA.

Župnik F. pripoveduje:

Nedavno sem prišel skupaj z nekim svojim bivšim sošolcem. Pa sva se menila to in ono. Tudi draginjo sedanjih dni sva začela obdelovati. Tedaj me pa moj znanec ves vesel prekine, rekoč:

"Ti, meni pa nikdar ne zmanjka denarja."

"To pa imaš gotovo dobro službo ali si pa veržil med vojsko," ga prekinem.

"Ne eno in ne drugo," mi odvrne.

"Potem si pa čarovnik," ga znova podražim.

Priatelj se zasmaja, me pogleda, prime za roko in začne resnobneje govoriti:

"Morda ne boš verjel, pa je vendar resnica, kar ti bom zdaj le povedal."

"Pred leti me je zaneslo gori med Nemce. Tam sem našel nekoč staro, verno grčo. Mož je bil res globoko veren, pa tudi poetičen. Ker mi je kot precej lahkomiselnemu mlademu uradniku vselej proti koncu meseca že precej trda predla z mojimi izdatki, sem se večkrat k njemu zatekel za kako posojilo. Ob neki taki priliki sem ga pa tudi vprašal, kako si je sam opomogel in kaj bi meni svetoval, da ne bom v večnih denarnih zadregah. Tedaj pa mi mož pravi:

"Ti, jaz sem od vseh svojih letnih dohodkov redno vsako leto dajal gotov procent v kak dobrodelen namen. Včasih sem prispeval za misijone, včasih za sirotišnice, včasih za dobročasopisje in podobno. Poskusi tudi ti in kmalu boš videl, da se ti bo stvar obnesla. Kar boš pri oknu ven dal, se ti bo pri vratih dvakrat vrnilo."

Ta nasvet je seveda najprej

vzbudil v meni neverjeten posmeh; toda želja, priti do denarja, mi ni dala miru. "Kaj pa, ko bi le res bilo, kar mi je stari natvezal? Kaj, če bi sam poskusil, če je ta loterija tako plodna?"

In res! Nekako pred 25 leti sem začel z novim letom izvajati dejansko podani nasvet. Natančno sem določil gotov odstotek od svoje mesečne plače in s tem določil obenem tudi dobrodelni namen, za katerega hočem obrniti ta odstotek.

In glej! Resnica je. Kar je stari doživel, doživel sem tudi jaz. Od takrat nisem bil še nikdar več v pravi denarni stiski. In priznati moram, da vse, kar sem dal za dobrodelne namene, se mi je včasih prav kmalu popetkrat in še več pomnoženo vrnilo. Nisem pa šel med te izdatke onih, ki sem jih daroval posameznim pomoči potrebnim osebam, temveč samo izdatke v velike dobrodelne namene kot so misijoni, katoliško časopisje, javna sirotišča, samostani, zidanje cerkva, podpora katoliškim dijaškim društvom in podobno...

So ljudje, katere ne tare skrb radi starih dolgov, dokler še lahko delajo nove.

Citateljem v vseh naselbinah v vednost.

Knjige Goriške Mohorjeve Družbe imajo v zalogi vsi naši lokalni zastopniki. Kdor si jih torej želi naročiti, stori lahko to pri svojem najbližjem zastopniku, ali pa naj piše naravnost na

Knjigarno Amer. Slovenec.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoga, katerega pripelje na dom. Prevažam pohištvo ob času selitev in vse kar spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu!

2013 W. 21st Place

CHICAGO, ILL.

Phone: Roosevelt 8221.

ZA SMEH IN RAZVEDRILLO

Piše: Saljivi Ignac.

Ha, ha, ha.

Rezika: Kdo je pa bil oni mož pri vašem plotu?

Špela: Saj tam ni bil noben mož, tam je bil moj dedec.

Gospod in gospa Šmart.

Gospa Šmart: Ljubi moj, ali je res, da se bradavice odpravijo, ako se pokopije črno mačko na pokopališče?

Gospod Šmart: Res je to, ljuba žena, samo bradavice mora imeti mačka.

Auč!

Gospa Ježičnikova: Pomisli sosedu, ta moja služabnica me obrekuje pri ljudeh, da sem jaz lažnjiva klepetulja.

Sosedu: Ej, le potolaži se, saj to ni taka reč; saj to ni kakšna posebna domača tajnost.

Saljivi seznam.

V tujih deželah zdaj takoj spoznajo Amerikanca in sicer po posebni navadi, katero si je Amerikanec vsled prohibicije prisvojil; namreč, da vselej, kadar si kupi pijačo, išče skrivnega prostora, kjer bo isto izpil.

Pešec, povožen od avtomobila, krši mestno postavo, ker je vsled svoje nerodnosti in počasnosti oviral promet na ulici.

Ker je bila že več let moda, da si je nežni spol skrbno zakrival ušesa z lasmi, smo že skoraj mislili, da dame nimajo ušes. Toda se lahko zdaj prepričamo, ko vidimo sedanje moderne "boyish bobs," da dame imajo ušesa, nekatere celo velika.

Ameriški dnevniki kaj radi tiskajo liste prav z velikimi debelimi črkami. Menda zato, da se iste tudi poleg "luninih žarkov" lahko čita.

Klobuki in slamniki bodo kmalu čisto iz mode, ker naši mestni gospodiči že skoraj splošno hodijo gologlavi.

Ta moda bi ne bila priporočljiva za čebelarje, pa tudi za klobučarje bo slaba.

Vprašanje diletanta.

Vprašanje: Imeli smo diletantski večer, na katerem sem tudi jaz kot diletant predaval o prohibiciji; nekdo izmed občinstva mi je pa vrgel čevljev v glavo. Prosim pojasnila, naj li nadaljujem moje započeto delo ali naj opustim?

Odgovor: Vendar vztrajajte vsaj še toliko časa, da dobite še en čevljev, da bo par.

ZABRANJENI VSTOPI V ZEDINJENE DRŽAVE V FISKALNEM LETU 1925-26.

V fiskalnem letu 1925-26 je bilo 20,550 oseb, katerim so priseljeniške oblasti zabranile vstop v deželo. V prejšnjem letu je bilo 25,390 takih slučajev.

Razlogi izključitev so bili: Umobolnost in padavica 61 (v prejšnjem letu 60); drugi mentalni defekti 184 (99); nalezljive bolezni 507 (562); drugi fizični defekti 207 (346); verjetnost, da postanejo javno breme 3590 (3029); berači in potepuhi 15 (15); podpirani tuji 55 (12); spremljevalci 77 (75); izpod 16 let 94 (76); nepismeni 682 (523); kontraktorni delavci 724 (452); zločinci 273 (251); nemoralni razredi

95 (98); vrnitev po deportaciji jih pa smatralo za priseljence, pred manj kot enim letom 16 (17); po 17. oddelku zakona od l. 1924. 39 (101); pomanjkanje pravičnega vizuma: pri vstopu na suhem 11,579 (15,989); v lukah 2354 (2618); drugi razlogi 2 (319).

Največje število izključitev odpada na pomanjkanje pravičnega vizuma; tisti, ki so bili iz tega razloga zavrženi na suhem, večinoma sploh niso imeli ameriškega vizuma; to so bile osebe, ki so poskušale priti iz Mehike in Kanade; oni, ki so bili zavrženi v morskih lukah, so večinoma imeli vizume, toda nepravilne; to pomeni, da so sami sebe smatrali za nepriseljence ali za priseljence izven kvote, priseljeniške oblasti so

jih pa smatralo za priseljence, ki bi morali imeti priseljeniški, večinoma kvotni vizum. Na drugem mestu so izključitve iz razloga, da bi dotični po nazoru priseljeniških oblasti najbrže postal javno breme; število takih slučajev iznaša 3590, za 581 več kakor lani. Veliko je tudi število kontraktornih delavcev: 724, za 272 več kakor prejšnje leto. Nepismenih je bilo 682, za 159 več kakor leto prej.

Nihče ni v tem letu bil izključen zaradi izčrpane kvote, medtem ko je še lani število takih slučajev iznašalo 561.

"Amerikanski Slovenec" is the best medium to reach the best customers!

Delavci v Maroku izvojevali zmago.

Stavbinski delavci v Maroku, ki so pred nekaj časa odšli na stavko radi neznošnih razmer, so te dni izvojevali zmago in so dobili kar so zahtevali. Odkar francoski frank neprestano menja svojo veljavo, padajo vsled tega zle gospodarske posledice na francoske delavce, zlasti one v kolonijah. Stavbinski delavci so dosegli s solidarnim nastopom primerno povišanje in krajši delavnik.

Velika defraudacija v Sarajevu

V Sarajevu je bil aretiran Franjo Novoselec, uradnik bolniške blagajne zaradi defraudacije, ki dosega baje svoto 400 tisoč dinarjev.

Volkovi v Srednji Dalmaciji.

Glasom vesti iz Splita so se v srednji Dalmaciji pojavili volkovi v velikem številu. V velikih krdelih napadajo celo večja sela ob belem dnevu. Doslej so raztrgali nad 100 glav goveje živine in preko 1400 ovac. Oblasti so odredile večje vojaške oddelke, ki bodo vprizorili skupno z domačimi lovci velik pogon za volkovi, da jih vsaj preženejo in kolikor mogoče uničijo.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

MALI OGLASI.
HIŠE IN LOTE.

ZID. HIŠA 2 nadst. po 7 sob, hot water ht., garaža, blizu transportacije. \$10,800, takoj \$2000. Lastnik West 3712. 999-s do d

50 ČEV. LOTA Austin Blvd. med 34. in 35. cesto, nizka cena. H. Wetzel Co., Cedar Rapids, Iowa. 00-s do d

BUNGALOW 6 sob, furnace heat, 2306 N. Lowell Ave. 12-ar do ar

BUNGALOW 5 sob, garaža, poleg lahko dobite 50 do 96 čev. loto. Zelo nizka cena. 6906 Oleander Ave. 15-ar, c.p.

HIŠA 8 SOB, parna toplota, 75x128 lota, garaža za 2 kari, lepi dohodki. 4050 N. Kilbourn Ave., Kildare 7849 20-č do č

LES. HIŠA, 2 nadst. po 5 sob, garaža. Lichter, 5709 N. Menard Ave. 21-č do č

KRASNA REZIDENCA NA LEPEM KRAJU IRVING PARK. 7 modernih sob, garaža za 3 kare. 4309 N. Keller Ave., Vogal Cullom. 25-č do č

PET MEBLIRANIH sob proda takoj za nizko ceno. Vprašajte po 6:30 ali nedeljo. R. O. Armistead, 2941 Sheffield Ave. 27-č p.s

FARME NA PRODAJ

FARME ZA KOKOŠJEREJO ali zito proda za nizko ceno, Will Brown, Hebron, Ind. 14-sr do ar

ZAKLJUČEK RAZPRODAJE. 650 akr. farma, veliko gozda v South Georgia. J. T. Wikerson, 203 South-eastern Trust Bldg. Ivy 2286. 11-sr do ar

80 AKR. VIENOGRADA, v dobrem stanju, cena veliko nižja kakor je vredno. R. Brown, La Porte, Ind. 08-ar, c.p.

NA PRODAJ

8 obdelanih farm, 6 v bližini bo tudi lahko iziščeni, ob glavni cesti blizu Mobile. Vsaka farma po 120 akrov - 1000 breskev. Tudi na obroke. A. R. Holland, Box 98, Mobile, Ala. 06-ar, c.p.

80 AKR. dobre zemlje v Michiganu proda za \$720.00. Box 75, American Slovenec, 117 N. Dearborn St. 28-č p.s

FARME NA PRODAJ V OHIO, \$30 za akro, tudi obroke. Gilbert Smith, 1478 Sullivan Ave., Columbus, O. 17-č do ar

UGODNA PRILIKA.

GROCERY MARKET, vpeljeno, proda pod ceno takoj; lastnik odpotuje. McComb, 3581 Belden, Belmont 2902. 992-p do p

CONFECTIONARY, Cigars, drobnarije. Sedanji lastnik 7 let na prostoru. \$1250. 2877 Clybourn Ave. 18-č do č

POHIŠTVO NA PRODAJ.

POHIŠTVO različno, tudi piano in viktrlo proda Mrs. Evans, 5431 Cornell Ave. 05-ar, c.p.

DELO IN SLUŽBE

DELO DOBI ŽENSKA za gospodinstvo, kjer sta dva otroka. Nedelja prosta. Ph. Edgewater 4136. 23-č p.s

V NAJEM

se odda stanovanje s štirimi sobami. Pojasnila na: 2048 West 21st Pl., Chicago, Ill. č do č

NOVA TRGOVINA

P
O
Z
O
RP
O
Z
O
ROTVORITEV
nove grocerijske prodajalne.

SLOVENSKI JAVNOSTI V CHICAGO

naznanjam, da sem te dni otvoril sredi slovenske naselbine sv. Štefana novo grocerijsko trgovino in prodajalno, katera bo slovensko-hrvatskemu občinstvu na razpolago v vseh slučajih te obrti.

V zalogi bom imel vedno najboljšje grocerijsko blago, najboljše sveže zelenjave, sadje, konzervirano blago v škatljah in delikatese vseh vrst.

Občinstvo zagotavljam, da bo pri meni dobilo vedno prvovrstno postrežbo in prvovrstno blago ter najzmernejše cene. Zadovoljnost mojih odjemalcev bo vedno moja zadovoljnost!

GOSPODINJAM SE TOPLO PRIPOROČAM V NAKLONJENOST!

GEORGE HUSICH

Slovenski grocerist

1842 WEST 22nd STREET

CHICAGO, ILLINOIS.

Vaši prihranki

zloženi pri nas, so vedno varni. Vi živite lahko v katerikoli izmed naših držav, in vendar ste lahko vložnik na naši banki, prav kakor bi živeli v našem mestu. Pišite nam za pojasnila in dobili boste odgovor z obratno pošto v svojem jeziku. Mi plačujemo po 3 od sto obresti na prihranke, in jih pristojejo h glavni dvakrat na leto ne glede na to ali vi predložite svojo vložno knjigo ali ne.

Naš kapital in rezervni sklad v vsoti več kot \$740,000 je znak varnosti za vaš denar. ima nalogo nuditi najuljudnejšo postrežbo, in od katerega prejema najizrazitejšo naklonjenost.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO & CLINTON STS.,

JOLIET, ILL.

Wm. Redmond, predsednik

Chas. G. Pierce, kasir

Joseph Dunda, pomožni kasir

PRODA PLUMBARSKO OBRT IN HIŠO

7 sob v drugem nadstropju, šitiri v prvem in delavnica. Garaža za dve kari, cena nizka. Pridite pogledat. Lastnik: Joseph Bobek, 1949 W. Coullerton St., Chicago, Ill. Phone Canal 4894. t do t

"Najboljše delo za manj denarja"

Nobenega izgovora
za slabe zobe.

Časi o bolečinah pri zdravljenju in popravljanju zob so minuli, pa tudi stroški za dentisto delo so tako malenkostni, da bi ne smeli delati zapreke. Tudi ako imate le en zob, ali več, ki so pokazani, ne odlašajte, da bodo še slabši. Pridite takoj jutri in zavarujte si svoje splošno zdravje z zdravimi zobmi.

C. V. McKinley, D. D. S.

naslednik Burrows zobozdravnika

D'Arcy poslopje, 2. nadstropje 4. št. sobe 204

Phone: 4854

CHICAGO IN VAN BUREN STREETS

JOLIET, ILL.

Preiskava in ocena

BREZPLAČNO

ženska postrežnica

Odprto: od 9. zjutraj do 8. zvečer.

V nedeljo od 10. zjutraj do 12. opoldne.

"GOSPOD LISEC"

POVEST.

Spisal Dr. Fr. D.

"To je res," dejal je Brdar in šinila mu je v glavo misel, da bode najlože odpravil moža, če mu pove, da ga iščejo orožniki. Ta misel ga je veselila; zakaj če se izgubi Prelaznik, tudi Matijčka ne bode z lepa več k hiši.

Prijazna kakor prej se je še belila hišica Brdarjeva na zelenem holmu, pol skrita za košatim orehom. Mehka trata jo je še objemala tja do črnega gozda in mirno je še šumljal potok doli med rakitami. A vendar je Janeza in ženo, ko sta se bližala domu, obšla čudna, neznana groza, kakor bi zdaj zdaj utegnili zazijati vrata ali odpreti se okno in pokazati se kaka pošast. Janez se je sramoval tega čuvstva in dušil ga v srci, Lojza pa se je oklenila svojega moža in šepetala, da jo je strah. Vzela je na roko Janezka in stisnila ga k sebi, kakor da bi jo moglo varovati nedolžno dete vsega zla. Urno je stekla v sobo in prižgala luč in zdaj jo je bilo strah pogledati skozi okno v nočni mir.

Brdar je poiskal Prelaznika in povedal mu, kaj se godi. A tega ni pretreslo poročilo nič in nič ni menil pobrati kopit; baš narobe.

"Zdaj bi bilo najnevarnejše potikati se po svetu," je dejal, "ko so biriti baš dobili povelja; zakaj zdaj so najgorenejši. Ščasoma se pa vse polože in pomiri in potlej pretegnem."

Brdarju ni bilo to nič všeč; Prelaznikovi razlogi pa so zbudili tudi v njegovem srci take pomisleke, da se ni še upal oditi na pot drugega dne.

"Ti preklicani strah!" dejal je Vrbanoz Matevž sam pri sebi, ko je bil dognal, kdo se mudi pri Brdarju. Jasno mu je bilo vse, kar se je pripovedovalo in šepetalo o Brdarju, bahanje Jernejevo in vedenje Janezovo. Jel je zavidati možu, ki se mu je primerila tolika sreča, in premišljevali, kako bi se je udeležil tudi on saj za kakih sto goldinarjev. "Služit pojdem k Brdarju," je sklenil po kratkem preudarku. "Kdor to ve, kar jaz vem, tega se ne bo branil Janez."

V mraku drugega dne je že peljal Matevž, odločen in podjeten fant, samotež svojo skrinjico proti Brdarjevi hiši. Ob poti pod jablano je našel Matijčka smrččega. Urno mu je zvezal noge z vrvice in vozil dalje po brdu. Z gospodarjem se je pozdravil po domače, kakor bi hotel reči: saj vemo, pri čem da smo. Povedal je prostodušno, da je prišel služiti za hlapca, vprašal ob enem, kje da je Prelaznik, in pridušil se, da molči kakor kamen. Brdar je zardel in pobledel ter pomislil, kaj bi rekel. Hlapca ni potreboval in zlasti Matevž mu ni bil ljub; a odreči si ni upal.

"Zakaj nisi ostal pri Tonetu?" dejal je očitaže.

"Zato, ker me je zapodil."

"In zakaj te je zapodil?"

"Zaradi strijca Vrbana. Ta vražji dedec me je že dolgo pisano gledal, ker sem mu časi kaj premaknil mej njegovo šaro. Davi

sem mu bil pa vzel pehar žrebljev, ker sem potreboval jednega in nisem utegnil izbirati. Potlej sem pa napregel voli. Vrbanoz je prilezel izza ogla in jaz sem rekel: "Strijc, če se hočete peljati z menoj v log, prisedite!" Zlezel je gor in jaz sem pognal. Vola pa sta bila spočita, da sta vozila prav po gosposki. Sivec je vzdignil rep in voz je letel po rebri, da je bil zdaj prednji zdaj zadnji konec v zraku, in Vrbanoz je odskakoval na lojternici, reči smem, da se ne bom zlagal, po tri male pedi visoko in kosti so mu pele kakor trlica; a držal se je kakor prisad. Ko pa sva začela iti navkreber in se je sicer naveličal dirjanja vrgel sem jaz skrivaj en žrebelj iz peharja na tla. "Strijc Vrbanoz," sem dejal, "tukaj pa leži žrebelj, plankovec, še čisto dober. Gotovo ga je zgubil Kovačev hlapec." "Matevž, postoj!" dejal je strijc, "da ga pobrem." Strijc je lezel dol pa gor in vozila sva dalje. Jaz sem pa zopet spustil žrebelj. "Ti preklicana reč," sem dejal, "tu leži zopet jeden." "Katero zijalo pa je hodilo tod?" "Postoj Matevž!" prosil je zopet strijc. S težkim trudom spravil se je z voza, nazaj pa še težje. Ko je pa padel tretji žrebelj, moral sem mu pomagati dol, tako ga je sapilo, in bal sem se, da se mi upre prihodnjic. Zato sem vrgel zdaj dva žreblja na jedenkrat in sem mu jih pokazal. Da naj obstaneta to je še rekel, a obsedel mi je na vozu in strmo gledal nesrečna žreblja. "Če ne greste ponja," dejal sem, "idiva naprej, ker meni se mudi. Pobral ju bo kdo drugi." To ga je vzdignilo. "Škoda jih je," zdihnil je in motal se s sore. Ker je pa sivec baš pretegnil, bil je hitro na tleh, na vseh štirih in kašljal je in hrkal kakor tristo kovaških mehov. Dolgo ga nisem mogel spnati nazaj. Ko sva bila pa za streljaj naprej, vrgel sem ves pehar na tla. "Vraga," sem dejal, "tu jih leži kar cel pehar." A zdaj bi ga bili videli! "Moj pehar, moj pehar!" je vikal in ogledoval zdaj pehar zdaj mene, a grdo kakor levi razbojnik. Precej je bil zopet na tleh in nad peharjem. Potlej je pa začel vpiti nad menoj. Vse mi je rekel, a ga nisem poslušal. Udaril sem po senci in hitro sva bila narazen. Da bo doma še hud, to se je zdelo. A da me bo čakal s polenom, ko obrnem na dvorišče, tega se nisem nadejal. Komaj sem se ga ubranil. Tone me je precej plačal in zapodil. Strijc je pa vpil za menoj, da me bo tožil, ker sem mu bil pretrgal suknjo v rovanji.

"Nič te ni prida," dejal je Brdar, kteremu ni dopadel ne fant ne šala njegova. A Matevž se zato ni menil. Pregledal je hitro hlev, podražil Jerneja, ponagajal Poloni in vzel Janezka v naročje, da ga pokratkočasi.

"Zdajle boš videl nekaj prijetnega," je dejal, "samo da dobim vrv." Poiskal je vrv in vabil Janezka seboj, da se bo smijal.

"Nikamor ne pojde," prepovedala je mati. "Ta zanikarnej nam bo še izpridil dečka."

TOVARNA SE PORUŠILA;

7 UBITIH.

Budimpešta, Ogrsko. — Ne-ka na novo postavljena tovarna za svilene izdelke v bližini mesta se je porušila. Izpod razvalin so privlekli sedem trupel, 12 oseb je pa zadobilo tež-

ke poškodbe. Med mrtvimi je mati petih otrok, katere mož je malodane prišel ob pamet, ko je zagledal njeno razmesarjeno truplo. Nesreča se je zgodila, ker je bila stena tovarne nad en čevljev tanjša, kakor pa je predpisano.

NAZNANILO -- ROJAKI POZORI!

Podpisani naznanjam Slovencem in Hrvatom, da sem na 1852 West 22nd cest, med Lincoln in Wood, odprl prvo vrstno čevljarstvo delavnico. Ako hočete iz starih čevljev nove, tedaj prinesite k meni v popravilo. Popravljam tudi čevlje za pohabljenega noge, po veliko nižji ceni, kakor pa drugje.

Postrežba točna — delo prvovrstno — za obisk se priporoča

J. Kravcar

1852 W. 22nd STREET

CHICAGO, ILL.

DR. F. KONOPA ZDRAVNIK, KIRURG IN PORODNIK.

X ŽARKI. Zdravi vse bolezni hitro in uspešno. Specialist za zdravljenje vse moških, ženskih in otroških bolezni.

1520 W. Division St., vogal Milwaukee ave. 1 Dickson St., Chicago, Ill. Pho. Armitage 6145. — Od 10-12 dopoldne, 2-4 in 6-8 zvečer, v nedeljo od 10-12.

SLOVENSKA PRALNICA

Prinesite perilo k podjetju, kjer je dobra postrežba in delo prvovrstno. Mi napravimo vaše perilo belo ko sneg. Ne vporabljam škodljivih kemikalij, najsibito perilo še tako tanko in delikatno, prav nič se ne pokvari. E na poskušnja in prepričali se boste, da je naše delo brez konkurence. Vozniki pridejo na dom po perilo, pokličite

Canal 7172 ali 7173

Naše geslo je: "Dobra in solidna postrežba." Za delo jamčimo!

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.

1727 West 21st Street,

Chicago, Ill.

Prva slovenska čistilnica in krojačnica v Jolietu!

Sprejemamo naročila za nove obleke po meri, predelavamo nošene obleke, čistimo in gladimo.

POSTREŽBA TOČNA, CENE ZMERNE!

Rojaki podpirajte domače slovensko podjetje!

National Cleaners, Dyers & Tailors

Rudolf Požek, lastnik

1007 NORTH HICKORY ST.,

JOLIET, ILL.

Phone: 5963.

Phones: 2575 in 2743.

Anton Nemanich & Son

PRVI SLOVENSKE POGREBNI ZAVOD V JOLIETU IN AMERIKI.

USTANOVILJEN L. 1895.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerne.

1002 — N. CHICAGO, ST.

JOLIET, ILL.

ROJAKOM V WAUKEGAN-NORTH CHICAGO

Priporočam svojo trgovino z mešanim blagom in obnavi. V zalogi imam vsakovrstne obleke, vsakovrstno spodnjo obleko "Cooper's Underwear," srajce za pranje in za noč, klobuke in sploh vse opravilo za celo družino.

Pridite in prepričajte se, da je pri nas dobro blago, zmerne cene in ista postrežba kakor kjerkoli drugje.

Se priporočam v naklonjenost

FRANK OPEKA

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM
502-10th ST., WAUKEGAN, ILL.

A. Grdina & Sons

TRGOVINA S POHIŠTVOM IN POGREBNI ZAVOD

6017-19 Sa. Clair avenue in

1053 — E. 62nd St.,

Cleveland, Ohio.

TELEFONSKA SLUŽBA DAN IN NOČ!

Randolph 1881 ali Randolph 4550

PODRUŽNICA:

15303 — Waterloo Road — Phone Eddy 5849

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

Sanje bodo ostale sanje.

Kanalja iz Woodwarda, Ia., meni, da "ne smemo sanjati o nobenem napredku, dokler podpiramo duhovščino na kakršenkoli način," ker baje ni prav nobene naprednosti, ko nekatere "naprednjaki" pošiljajo svoje otroke v farovski šoli in cerkev. Kakšna naprednost bi to bila, in kakšni naprednjaki so to, mene ne zanima, a če nekateri takih pošiljajo deco v župnijsko šolo, potem je to O. K., saj je tudi mehiški rdeči napolbog Calles tako naredil s svojo hčerko. Kanalja bo pa o napredku sanjal v vsakem slučju, in prav posebno dolge sanje ga bodo mučile, če on odvrne vse naprednjake od "podpiranja" duhovščine. Ko se bo to podrla, kar dela cerkev, potem se bo temeljito zgrudil vsak napredek.

Ako je napredek kakega naroda odvisen od debat, potem utegnejo Slovenci stopiti vsem narodom na čelo. Debate so na dnevnem redu, samo je smola, da še menda ni bilo prav nobene, pač pa prepira le preveč. Zdi se mi, da se o kakih debati začne govoriti, ko od dveh debatantov noben ne ve ničesar.

Na debato pozivlja Žarkometar mene, in sicer na debato z ljubljanskim škofom. Najprej on navede nekaj iz govora škofovega ob začetku vojne. Kdor hoče, stvar dobro razume, kdor pa noče, bo pa sikal še po stoletjih.

A. G. Molek tudi ne pozivlja na debato radi govora, in to kaže, da mu je stvar jasna (?). Pozivlja pa na debato "zakaj je Bog hotel svetovno vojno," ker baje sem jaz nedavno od tega trdil, da "Bog in cerkev nista odgovorna za vojne."

Da cerkev ni odgovorna za kako vojsko, ki jo n. pr. vodijo kitajski budisti ali nihilisti, ali komunisti, to dobro ve tudi g. Molek, a ko bi se po tem ravnal, bi ostalo v Žarkometu precej praznega prostora.

Kar pa je še poleg cerkve, namreč da "Bog ni odgovoren," to je kratkomočno iz trte izvito. Jaz naj bi odprl debato "zakaj je Bog hotel svetovno vojno." Nisem na glavo padel, dasi sem samo-le priprost fajmošter. Ako ima g. Molek kake dokaze, da je Bog vojno hotel, potem naj pride z istimi na dan, in debata se lahko otvori.

Enako je s tem, da bi bil Bog odgovoren za vojne. Če ima g. Molek take nazore o Bogu, da bi bil komu odgovoren, potem naj jih ima, a naj ne misli, da so vsi ljudje taki duševni reveži.

Tako je v Rusiji. In pri nas?

Skozi časopise gre notica, kako se vodi v Rusiji boj proti vsaki veri. O tem je bilo čitati že prej, morda je zdaj vse spravljeno samo-le v neki sistem. Zanimivo je, da oficiočno sovjetsko poročilo pri tem boju dela izjemo z muhamedanci. Očividno so tla prevročila, in nekaj strahu imajo tudi tisti, ki pravijo, da se ne bojijo ne hudice, ne briča. Da ima "Sojuz bezbožnikov," kakor se organizacija sovjetskih uradnih bogotajcev imenuje, uspehe med delavci, mladino in otroci, je pač umevno. Mi delavcu gre vsaj pri večini za plačo. Ako kdo pravi, da bo imel vsega v izobilju na zemlji, če ne bo veroval več, mu bo povprečni delavec pritrdil. Mladina gre v brezbojni tabor z vihrajočimi zastavami, to je povsem naravno, saj padejo z vero vse ovire in spone nebrzdanega življenja in uživanja, dokler se seve ne po-kažejo posledice, kar pa je navadno že prepozno, ker uniče-

nje takega življenja ne čaka. Otroci... no... Krist govori o mlinskem kamnu in o dnu morja!...

Težave pa so s — kmeti. Ruski kmet je brezdomno po revoluciji v gospodarskem oziru pridobil, zato je nasproti boljševikom najmanj nevtralen. Glede vere je pa s kmetom takole: Ako kmet vero izgubi, potem ni na zemlji moči, ki bi zamogla kmeta za vero pridobiti. Ako pa je kmet veren, in ruski kmet je ostal veren tudi še po revoluciji, potem kmet stoji kakor skala, v katero se zama zaganjajo valovi nevere.

Vodje boljševikov so nad vse prebrisani Židje. Dobri psihologi so in psiho masé izbornorazumejo. Dobro vejo, da bi natelati pri kmetu na hud odpor in neuspehe, ako bi nastopili kratkomočno s tajejnem. Iz tega stališča nasvetujejo in ukazujejo svojim agitatorjem, naj postopajo "znanstveno."

Da bo tudi med ruskimi kmetstvom prebivalstvom, kakor pač povsod, nekaj ljudi, ki si razlagajo naravne prikazni na svoj način, to je brezdomno, a sujez brezbožnikov se pa le utegne varati in urezati, če misli, da bo vero v Boga med kmeti zatrl, če kmetu razlaga, kako n. pr. nastane strela, odkod kuga, bolezen, zakaj nastane lakota itd. Ruski kmet ni ravno izobražen, a bebec pa ni, da bi vrgel kar vso vero proč, če mu dopoveš, kako nastane dež. Takih bebec je veliko več med nami, dasi se imajo za zelo izobražene.

Ruski narod preživlja hudo duševno krizo, škoda bo neznanstva, a ker je ruski narod v pretežni večini kmetstki narod, bo krizo preživel. Sojuz brezbožnikov, ki razpolaga zdaj z vsem državnim aparatom, bo ostal na cedilu. Račun je naredil brez gostilničarja, kakor pravimo.

Umevno je, da se dogodki na Ruskem zrcalijo tudi v duševnem boju drugih narodov in dežel. Kjer so mase res izobražene, ostanejo komunistične tirade prazne utopije, in boljševiki sami so izgubili vero, da bodo zrevolucionirali zapad. Pri posameznih skupinah najdejo nekaj privrženec.

Med Slovenci v Ameriki se javlja morda celo nehoti in nameravano neki duševen pojav, ki je skoz in skoz povzel po boljševiški ideologiji, namreč neprestano ponavljanje in lajanje, da je vera cokolj za vsako civilizacijo, in da bodo nebesa kar skočila na zemljo, ko bo izginil zadnji duhovnik. Ker tako tavljanje najde precej privrženec, je v tem dokaz, da so taki naivneži še daleč, daleč zadal v pravi omiki.

Presnete — kolekte.

Old Moulder, Terre Haute, Ind., ko je prišel zopet malo do sapa, je videl in zagledal moje "pisano polje (ne na papirju)." Sanjati se mu je začelo o takih, ki ne štrajkajo še pri kolektah. On mora biti gotovo naziranja, da gre vse kratkomočno kar v farski žep, ako se "nakolekta," kakor n. pr. pri našem zadnjem bazarju nad \$1800.00. Kdor je tako hud na kolekte, ta jih mora črtiti iz dna duše, če je kaj ima. Tako bi človek pričakoval. Ampak urednik Glasu Svobode, ki je izvedenec o kolektah, nikakor ne cerkvenih, pravi o nekih krogih, ki so zelo blizu Old Moulderju, če niso isti: "Lepota umske veličine se zrcali v iskrenosti. Zaman iščeš to lepoto med čikaškimi pipci. Ti so iskreni le v kolektanju in uporabljanju nabranega denarja v vse druge svrhe, kakor pa so ga nabrali." Usta o kolektah so se na stečaj odprla, — čoff — je padlo na to odprtino.

Pomagajte bratom v Primorju!

KUPITE KNJIGE GORIŠKE MOHORJEVE DRUŽBE.

4 KNJIGE \$1.00

1. Kri mučenikov, zanimiva povest iz 3. stoletja po Kristusu.
2. Socialna čitanka vsebuje poučno berilo za naše slovenske delavce. Vsakdo bi jo moral čitati.
3. Nevesta s Korinja, zanimiva kmečka povest.
4. Veliki koledar Goriške Mohorjeve Družbe, poln koristnih nasvetov in drugih zanimivosti.

Še nekoliko iztisov imamo v zalogi. Naši rojaki pridno segajo po njih in prodali smo jih že nepričakovano lepo število. To je znamenje, da so Slovenci v prvi vrsti dobrega srca in so takoj pripravljeni pomagati, kjer treba; to pa tudi kaže, da so knjige v resnici vredne petkrat toliko in da je vsak vesel, ki jih dobi in jih potem priporoči tudi drugim.

Kdor jih še želi dobiti in pomagati zatiranim primorskim Slovencem, naj nam takoj piše po knjige, dokler zaloga ne poide.

"Knjigarna Amerikanski Slovenec"

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.